

پنج‌شنبه ۴ مرداد ۱۴۰۳ | ۱۹ محرم ۱۴۴۶

کفت‌وگو
سجاد آذری

مراسم عاشورای حسینی با حضور باشکوه مردم در جای جای کشور برگزار شد. در این بین، تصاویری از یک دسته عزاداری منتشر می‌شود که چند دختر نوجوان بی‌حجاب در آن در حال زنجیر زنی هستند. انتشار این تصاویر واکنش‌های زیادی را در پی داشت. اولین واکنش، شناسایی و بر خورد با هییتی که این اتفاق در آن رخ داده و افرادی بود که تصاویر آنها منتشر شده بود. در این موضوع اما مسئله اصلی شاید بررسی جامعه‌شناسانه و حتی روان‌شناسانه علتی است که معلول آن چنین رفتاری حتی در میان پشخ بسیار کوچکی از جامعه بوده است. برای اطلاع از این موضوع «جوان» با علیرضا شریفی‌نژدی، روان‌شناس اجتماعی گفت‌وگو کرده است.

■ ■ ■

دلیل اینکه یک عده از دختران خلاف عرف جامعه و دستورات شرعی به شکل بی‌حجاب اقدام به زنجیر زنی در دسته عزاداری کردند را چه می‌دانید؟

چند نگاه نسبت به این قضیه ممکن است وجود داشته باشد. یک نگاه خیلی ساده این است که تصور شود این اقدام توطئه بوده و یک گروهی در یک اتاق فکری نشسته و تصمیم گرفته‌اند این کار را انجام دهند و بعد هم فیلم بگیرند و پخش کنند و مواردی از این قبیل که ما از این جنس تحلیل‌ها در کشور خود خیلی زیاد داریم و البته بعضی از مواقع درست است و بعضی از مواقع نیز اشتباه است. از نظر جامعه‌شناسی اما واقعیت دارای چند نکته است. اول اینکه اگر شما به چهره‌های این دختر خانم‌ها نگاه کنید، عمدتاً دهه هشتادی هستند، یعنی افرادی هستند که سنین آنها زیر ۲۰ یا ۲۳ سال است. اینها افرادی هستند که ما تحت عنوان نسل زد از آنها یاد می‌کنیم. از ویژگی‌های این نسل هتجار شکنی گروه مسلط و غالب است که اول از پدر و مادر و بعد مدیر مدرسه شروع می‌شود و بعد به شهر، دار، فرماندار، وزیر، وکیل و غیره را شامل می‌شود. در اینجا اما مسئله دیگری نیز وجود دارد و آن این است که چه بخوایم و چه نخواهیم، فرهنگ عزاداری برای امام حسین(ع) مهم‌ترین موتور محرک فرهنگ ایرانی و بعد از آن نوروز است و این مسئله باحجاب و بی‌حجاب هم نمی‌شاند. خیلی از افراد که ظاهرشان با عرف جامعه هم همخوانی ندارد، وقتی ته دل‌شان را نگاه می‌کنید، سوگوار و عزادار امام حسین(ع) هستند. حال یک مسئله دیگر نیز وجود دارد و آن این است که بخش مهمی از این نسل از به حجاب و هنجارهایی که ما به آن اعتقاد داریم ادبیات رسمی کشور است یا حتی قانونی لازم‌الاجراست، اعتقاد و پایبندی ندارند. نکته دیگر هم این است که بخشی از این رفتار آنها در راستای خرده‌های سال ۱۴۰۱ قابل تفسیر است، هر چند درست است که دولت این تفکر را دارد که مسلط شده و مسئله را مدیریت کرده و تمام شد، ولی در برخی از موارد این مسئله آتش زیر خاکستر است و هنوز این جریان به شکل‌های مختلف نمود دارد و در هر جایی که امکان بروز داشته باشد، خود را نشان می‌دهد، حالا ممکن

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۰۸۵۲۳۰

یک روان‌شناس اجتماعی در گفت‌وگو با «جوان» مطرح کرد:

زنجیر زنان بی‌حجاب را باید مدیریت کرد

است ورزشگاه‌ها یا مراسم عزاداری باشد.

بالاخره با وجود اینکه اتفاقی که در دسته عزاداری افتاد، خیلی استثنایی بود ولی بخشی از جامعه احساس می‌کند ارزش‌هایی که قائل به آن است، مورد تمسخر قرار گرفته. این برداشت که از سوی بخش مهمی از مردم و روحاندارد، چه روندی را در جامعه رقم خواهد زد؟

یک زمانی از این کیبوردها در مراسم‌های عزاداری امام حسین(ع) می‌آوردند که گروهی مخالفت می‌کردند که نباید شما اینها را در مراسم بیاورید و به عنوان یک ساز از آن استفاده کنید، در حالی که شبیور و طبلیه هم که امروز هست، از اواخر قاجاریه و دوره پهلوی اول وارد عزاداری شده است. این بخشی از این واقعیت است که جامعه هم‌را با تحولات اجتماعی که برای آن پیش می‌آید، خواسته یا ناخواسته چند اتفاق برایش پیش می‌آید. یکی از آنها این است که در مسیر این تحولات، مسئله اصلی که مهم است، عزاداری برای امام حسین(ع) است که جلوه و شکل جدید را به خودش می‌گیرد. شما اگر به شهرهای مختلف ایران بروید، شکل عزاداری‌ها متفاوت است، بوشهری‌ها به یک شکل عزاداری می‌کنند ولی اصل عزاداری سرچای خودش است که بخش آن به همین موضوع بازمی‌گردد و همیشه هم یک گروهی بااین وسایل مخالفت کرده‌اند و با شیپور، طبل و سنج هم زمانی مخالفت می‌شده ولی الان به مرور پذیرفته شده است. بدون اینکه بدانیم این نوع عزاداری اعتقاد قبلی آنهاست یا نه، چون واقعاً نمی‌دانیم در درون قلب آنها چیست، بلکه می‌خواهم عرض کنم که چه ما

بخوایم یا نخواهیم و چه فرض کنیم اینها به دنبال تمسخر مراسم هستند یا نه، ولی اگر بر این مبنایاشیم که به حريم ما تجاوز شده است، پیش‌بینی می‌کنم که این سبک عزاداری هم مانند خیلی از چیزهای دیگر زیرزمینی و دگرگون خواهد شد و دوباره جامعه به دو پاره تقسیم می‌شود: یک گروه نوجوانان و جوانانی هستند که به سبک خوشدشان می‌خواهند عزاداری کنند و گروه دیگری پا به سن گذاشتگانی هستند که دارند می‌روند و بعدش هم می‌میریم، در حالی که یکسری از اصول اعتقادی را که داشتیم، منتقل کردیم و با دستگیری این نوجوانان داریم پالسی را به آنها می‌دهیم که بعضی از آنها منکر جریان شیعی شوند و بگویند اصلاً این سوگواری برای چیست و بگویند هزار و ۴۰۰سال پیش یک اتفاقی افتاده است، الان چرا ما باید برای آن عزاداری کنیم و این خطر وجود دارد. اینکه عزیزان در مقابل این مسئله واکنش نشان می‌دهند، قابل درک و فهم است ولی بیشتر از اینکه جنبه مذهبی داشته باشد، جنبه سیاسی و

تهرانی‌ها به زودی بدون قبر خواهند ماند!

مدیرعامل بهشت‌زهر: ۲۰سال از موضوع آرامستان‌ها عقب هستیم و فقط تا پایان امسال فرصت احداث آرامستان جدید داریم

اتفاق خوبی افتاد. در گذشته زمین هم خریداری شد اما به نتیجه نرسید و رقم هگفتگی برای شهرداری رقم خورد. تذکر بنده این است که نباید با عجله در این زمینه عمل کرد»

او ادامه داد: «تقاضای ما این است که لایحه از فوریت خارج شود چراکه این موضوع شاخک دلان را نیز خواهد کرد که زمین را گران‌تر به شهرداری بفروشند.» گفتنی است یک فوریت لایحه احداث آرامستان‌های جدید تهران با حداکثر آرای مخالف تصویب نشد.

از احداث آرامستان بهشت‌زهر تا ۲۰سالطیچه‌شدن قبرا

نخستین تلاش‌ها برای طراحی، اجرا و احداث آرامستانی به نام بهشت‌زهر با هدف پایان دادن هنوز مکان نهایي احداث آرامستان تهران در سال ۱۴۰۳ اعلام نشده و ظاهراً احداث حداقل یک آرامستان برای سال جاری قطعی است. با وجود اینکه مدیرعامل سازمان بهشت‌زهر از نبود فرصت کافی برای احداث آرامستان جدید در تهران صحبت می‌کند و تسریع در تصمیم‌گیری برای آن را مهم می‌داند، اما احیب کاشانی، خزانه‌دار شورای اسلامی در جلسه بررسی یک فوریت لایحه احداث آرامستان‌های جدید تهران گفت: «۲۰سال است برای این موضوع چاره‌اندیشی شده اما در این دوره

۳۰روزنامه جوان | شماره ۷۰۸۳

که اینگونه رفتار کردند، ما باید چه کنیم، به نظر من برخورد سبلی که کلاً غلط است و برخورد ایجابی هم این است که اتفاقاً اینها را تشویق کنیم، چه خوب است که دارید در مراسم عزاداری شرکت می‌کنید و چنین ارادتی به امام حسین(ع) دارید که شرکت می‌کنید، حالا باید ببینید امام حسین(ع) چه می‌گوید، برای چه شهید شده و حرمت به امام حسین(ع) چگونه است. حتی شما زن شاه سابق را در نظر بگیرید، عکس‌ها و فیلم‌هایش هست که وقتی به حرم حضرت معصومه(س) یا حرم امام رضا(ع) می‌رود، یک توری مشکي روی سرش می‌اندازد، در حالی که حجاب هم ندارد، البته در واتیکان هم همین‌گونه است، یعنی در هر جای مذهبی دنیا که بروید، این حجاب وجود دارد. حالا می‌شود برای برخی‌ها این مطلب را جا نداشت که اگر شما هر طوری هم در بیرون از هیئت هستید، به این مراسم ربطی ندارد، آن مربوط به شما و پدرت، دولت یا مثلاً شهردار محل است ولی در این مجموعه به دلیل این فکت‌هایی که وجود دارد به احترام امام حسین(ع) حداقل‌هایی را باید رعایت کنید، یعنی اگر یک توری مشکي رنگ هم شده باید داشته باشید و به نظر من ۸۰درصد از اینها نیز مخالفتی نمی‌کنند و انجام می‌دهند. اگر اینها هدایت شوند و یک مشاور و روان‌شناس و کسی که زبان جوان را می‌فهمد، با اینها ارتباط بگیرد، می‌شود این مسئله را مدیریت کرد. اصلاً من خودم داوطلب هستم که اگر تیپ‌هایی مانند این بچه‌ها را به من معرفی کنند با ضرب خطای بین ۳۰ تا ۳۵درصد، یعنی بین ۶۰ تا ۶۵درصد اینها سال دیگر در مراسم شرکت می‌کنند و یک حجاب حداقلی هم را که عرف جامعه است، رعایت کنند.

برای جمع‌بندی بحث، از هیئت تا می‌بایستمداری که چنین فردی را می‌بینید، باید چگونه خود را آماده کرده باشد؟

در گام اول باید همیشه احتمال بدهیم سه چهار نفری از این افراد در هیئت یا شهر ما پیدا می‌شود. در گام دوم باید از قبل ما یک پروتکل، برنامه و همچنین کسانی را داشته باشیم که هم سن، هم نسل یا حداقل هم‌زبان اینها باشند و با آنها دوست شوند. در گام بعد آنها را تشویق کنند که در مراسم امام حسین(ع) شرکت کرده‌اند و در گام چهارم برای آنها جا بیندازیم که حرمت امام حسین(ع) ایجاب می‌کند ما بعضی از چیزها را حداقل به اندازه یک ساعت یا دو ساعتی که در مراسم هستیم، رعایت کنیم. اگر چهار نفر آدم بیمار هم در اینها وجود دارد از بیرون تهرانی‌ها، سریع شناسایی و جداسازی می‌شوند و تکلیف‌شان معلوم است. عرض نهایی من این است که در مسیر سنت به مدرنیته همیشه باید منظر چیزهایی باشیم که ما را غافلگیر می‌کند و ما نباید غافلگیر شویم و حداقل برای این موضوع اهل فکر و اهل دین، کسانی که دغدغه‌مند مسائل فرهنگی هستند، باید بنشینند جلساتی را بر گزار کنند و خروجی آن رویکردی برای حرکت سال آینده شود که به انحلال هیئت یا بازخواست از نوجوان ۱۷-۱۸ساله منجر نشود.

گزیده

ایران امسال

۸ پرتاب ماهواره‌ای خواهد داشت

رئیس سازمان فضایی ایران از نخستین پرتاب ماهواره از پایگاه فضایی چابهار در سال ۱۴۰۳ خبر داد و گفت: ایران امسال بین شش تا هشت پرتاب ماهواره‌ای خواهد داشت. حسن سالاریه، رئیس سازمان فضایی اظهار کرد: مهم‌ترین اتفاق صنعت فضایی ایران در سه سال گذشته احیای شورای عالی فضایی است که بالاترین مرجع سیاستگذاری صنعت فضایی کشور است. در آذرماه سال ۱۴۰۰ نخستین جلسه و در خردادماه سال جاری جلسه سوم برگزار شد. وی ادامه داد: در جلسه اول شورای عالی فضایی مسائل مهمی مطرح شد و پروژه‌های زیادی استارت خورد. در جلسه دوم شورا برنامه ۱۰ ساله مصوب و در جلسه سوم نیز گزارشی از وضعیت پروژه‌ها ارائه شد. رئیس سازمان فضایی بیان کرد: ایجاد دبیرخانه شورای عالی فضایی، تدوین برنامه و رصد برنامه‌ها محصل این جلسات شورای عالی فضایی بود. سالاریه گفت: در سه سال گذشته پروژه‌های زیرساختی در صنعت فضایی ایران آغاز و انجام شد که شاخص‌ترین آن پایگاه فضایی چابهار بود که ۱۰سال زمین آن در اختیار سازمان فضایی بود اما اقدامی صورت نگرفته بود.

وی ادامه داد: پایگاه فضایی چابهار در سه فاز برنامه‌ریزی شد که تا پایان سال به‌پیروداری ر فاز اول آن آغاز و نخستین پرتاب آن انجام خواهد شد. با فعال‌شدن پایگاه فضایی چابهار دسترسی به مدارهای با شیب‌های مختلف فراهم خواهد شد. رئیس سازمان فضایی ایران از احداث آزمایشگاه کلاس یک تن خبر داد و گفت: تا پایان سال زیرساخت فیزیکی این آزمایشگاه آماده می‌شود، وجود چنین آزمایشگاهی به افزایش ساخت ماهواره افزایش کیفیت ماهواره و ساخت ماهواره با اجرام بالا منجر می‌شود.

وی همچنین از پرتاب ماهواره بومی کوثر در آبان ماه ۱۴۰۲ خبر داد و اظهار کرد: این ماهواره از سوی بخش خصوصی ساخته شده است. در دولت سیزدهم بخش خصوصی ما در حوزه‌های تأمین تجهیزات و سیستم‌ها فعال شدند و قراردادهای بزرگی با بخش خصوصی منعقد شد. سالاریه با اعلام اینکه طراحی‌های منظومه ماهواره‌ای شهید سلیمانی انجام شده است و امسال پرتاب آزمایشی داریم، گفت: امیدوارم سال آینده بتوانیم پرتاب‌های اصلی را داشته باشیم.

وی گفت: ما ماهواره‌های مختلفی داریم که ماهواره‌های سنجنشی-۱، تباطی، ناوبری، تحقیقاتی و سنجنشی-۲ دارای هستند. ماهواره‌های ارتباطی بر اساس نقل و انتقال داده تقسیم‌بندی می‌شوند و به لحاظ تکنولوژی مزایایی دارند. منظومه شهید سلیمانی نیز یک مجموعه باند باریک است و پلتفرم آن به لحاظ سوخت و انرژی سبک‌تر و کاربری آن نیز IOT است. وی ادامه داد: اگر بتواند مادر جنگل وجود آتش را پایش کنیم یا بخوایم لوله‌های آب و نفت ست را پایش کنیم، به جای اینکه از نفر بخش خصوصی تعریف کرده‌ایم، تصریح کرد: سری ماهواره‌های پژوهش در پژوهش‌های فضایی تعریف شد که متافسه تعدادی از آنها در سال ۱۴۰۲ و تعدادی در سال ۱۴۰۳ بر گزار شده است. چهار مجموعه از ماهواره‌های پژوهش به نتیجه رسیده است و سری‌های بالاتر به تدریج انجام می‌شود. منظومه‌های دیگری نیز تا پایان سال ۱۴۰۳ انجام می‌شود که تعدادی از آنها متافسه شده و تعدادی نیز در حال انجام است.

وی با اشاره به تکمیل پروژه‌های سال‌های گذشته توضیح داد: نمونه کیفی ماهواره لاهید۱ و نمونه پروازی آن، ماهواره طلع۳ در سال گذشته رونمایی شد. بلوک انتقال مداری سامان، ماهواره ظفر و طلع۲ در جمله پروژه‌هایی است که برای تکمیل آنها تلاش می‌کنیم. ماهواره ظفر و طلع۲ به زودی پرتاب می‌شود. سالاریه گفت: صنعت فضایی ایران صنعت جوانی است و باید پرتاب‌های زیادی انجام‌شود تا به تثبیت برسد. وی با اشاره به تعریف پروژه‌های جدید گفت: کار‌های دو ماهواره شهید یارس ۳ و ۲ با دقت انجام می‌شود که یارس ۲ با دقت تصویربرداری نسبت‌شتر و چهار متر است. یارس ۳ با دقت تصویربرداری دو برابر بهتر از نمونه قبلی است. یارس ۲ در مرحله ساخت است و امسال رونمایی می‌شود. رئیس سازمان فضایی بیان کرد: ماهواره‌های راداری را تعریف کرده‌ایم که راد ۱ و راد۲ است که راد ۱ با دقت ۲۰متر و راد ۲ با دقت ۲۰متر است. ماهواره‌های یارس سنجنشی-۱ و اینتیک۱ و ماهواره‌های راد سنجنشی رادری هستند. سالاریه گفت: طلع۲ و ظفر ۲ آذرماه و دی‌ماه با پرتابگر خارجی پرتاب خواهند شد. همچنین بلوک انتقال مداری سامان و یک ماهواره تحقیقاتی در مرداد پرتاب می‌شود و مجموعه امسال بین شش تا هشت پرتاب خواهیم داشت.

سنگ

۸هزار و ۸۰ پروژه مسکن و اشتغال

بهریستی همزمان در کشور افتتاح شد

۲هزار و ۶۲۲ پروژه مسکن و ۵هزار و ۴۵۸ پروژه اشتغال همزمان افتتاح شد.

علی محمد قادری، رئیس سازمان بهزیستی در نشست خبری افتتاح ۸هزار و ۸۰ پروژه مسکن و اشتغال بهزیستی همزمان در کشور به صورت ویدئوکنفرانس اظهار کرد: بیشترین تعداد مسکن‌ها در استان کرمان با افتتاح ۲۶۲ پروژه مسکن بوده است. وی ادامه داد: موضوع مسکن و اشتغال در بهزیستی، رشد و جهش جدی داشته است و ۱۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان تسهیلات اشتغال برای بهشت‌زهر در نظر گرفته شده است. رئیس سازمان بهزیستی کشور خاطرنشان کرد: طی ۱۸ سال از سال ۱۳۸۵ تا ابتدای دولت سیزدهم، ۱۴۲ هزار و ۴۸۰ واحد مسکن تحویل شده بود اما طی دولت سیزدهم، ۴۸ هزار و ۴۳۳ واحد مسکونی غیر از تعدادی که روز گذشته به‌پیروداری شد، تحویل شده است. البته، قادری تصریح کرد: ساخت مسکن برای مددجویان بهزیستی در این دولت، رشد عملکرد بیش از ۳۰درصدی داشته و بیش از ۴۵ هزار واحد مسکونی به مددجویان بهزیستی در مسیر تحویل است. رئیس سازمان بهزیستی کشور گفت: بیش از ۲هزار و پلچر برقی از سوی سند پالسداران در راستای مسئولیت اجتماعی در بهشت‌زهر تحلیه شده است و تا روزهای آینده در مسیر تحویل قرار خواهد گرفت. وی گفت: موضوع حق برستاری که یکی از ارکان قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت است، از ابتدای انقلاب تا قبل از دولت سیزدهم برای برخی خانواده‌هایی که معلولان را در خانواده نگهداری می‌کردند، دچار محدودیتی‌هایی بود و حق پرستاری فقط به معلولان دارای ضایعه نخاعی اعطا می‌شد اما امروز در برخی استان‌ها همه معلولیت‌های شدید را تحت پوشش قرار داده است. قادری تصریح کرد: در برخی استان‌ها ۲۰ تا ۹۰درصد افزایش تعداد حق پرستاری داریم.

خبرگوشانه

■ عضو شورای اسلامی شهر تهران گفت: بیمارستان‌های امام خمینی(ره)، سینما، بوعلی، شهدای افتاب‌آباد، فیاض‌بخش و رسول‌اکرم(ص) در فهرست ساختمان‌های بحرانی از لحاظ ایمنی حریق قرار دارند که هنوز رفع خطر نشده‌اند.

■ رئیس سازمان حفاظت محیط زیست گفت: با وجود اینکه در تابستان جاری، متوسط درجه حرارت بالاتر از تابستان گذشته است، اما دریاچه ارومیه وضعیت خوبی دارد و حتی در قسمت‌هایی از آن قاقریق انجام می‌دهد.

■ سرپرست تیم‌های علمی دانش‌آموزان ایران در المپیاد جهانی اختراعات و نوآوری‌های کره جنوبی ۲۰۲۴ گفت: دانش‌آموز مخترع کشورمان در المپیاد موفق به کسب دو مدال طلا و یک‌جاویه ویژه شدند.